

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ
И ПРОСТОРНОГ ПЛАНИРАЊА

Омладинских Бригада 1
11070 Нови Београд

Тел.: 381 (011) 31-31-443, 31-31-259 / Факс:

REPUBLIC OF SERBIA
MINISTRY OF ENVIRONMENT
AND SPATIAL PLANNING

1, Omladinskih brigada Str.
11070 New Belgrade

Тел.: (011) 31-31-304 / www.ekolozi.gov.rs

Помоћу природе

Бр/№ : 011-00-91/2010-04

Датум/Date: 11.02.2010. године

ТЕЛЕНОР д.о.о.

Омладинских бригада 90
11070 Нови Београд

Предмет: Замена достављених дописа бр. 351-01-00985/2009-07 од 23.09.2009.
године и дописа бр. 011-00-00334/2009-07 од 29.09.2009. године

У вези са предметним дописима које је Министарство животне средине и просторног планирања, Сектор за грађевинарство, инвестиције и грађевинско земљиште упутило оперативима, а који се односе на примену појединих одредаби Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС”, бр. 72/09), желимо да вам укажемо на следеће:

Тачно је да је чланом 144. Закона о планирању и изградњи, прописано да, између осталог, телекомуникациона средства која се постављају или инсталирају на телекомуникационим кабловима и мрежама, антенским стубовима и носачима (изузев антенских система земаљских сателитских станица и параболичних антена радио станица свих намена чији је пречник већи од 2,5 м) и на постојећим зградама, путевима, просторијама, телекомуникационој инфраструктури и контејнерима, типски кабинети базних станица на одговарајућим носачима, контејнери за смештај телекомуникационе опреме и уређаја, типски ормани за унутрашњу и спољашњу монтажу за смештај телекомуникационе опреме и сл, се сматрају објектима или помоћним објектима у смислу овог закона и на њих се не примењују одредбе овог закона.

Међутим, у члану 2. тачки 25) Закона о планирању и изградњи, прописана је, посебна врста објеката за које се не издаје грађевинска дозвола, где спадају, између осталог, типски кабинети базних станица на одговарајућим носачима, посебни антена са антенама осим параболичних антена радио-станица свих намена чији пречник није већи од 2,5 м (изузев антенских система земаљских сателитских станица), контејнери за смештај телекомуникационе опреме и уређаја, типски ормани за унутрашњу и спољашњу монтажу за смештај телекомуникационе опреме, чије се извођење, извођење радова на инвестиционом одржавању објекта и уклањању преспекта за особе са инвалидитетом, адаптација, санација и промена намене објекта без извођења грађевинских радова, односно промена намене објекта, врше се на основу решења којим се одобрава извођење тих радова, односно промена намене објекта, које издаје орган надлежан за издавање грађевинске дозволе, у складу са чланом 145. Закона о планирању и изградњи.

С обзиром да у конкретном случају базе станице мобилне телефоније убрјамо и у изворе нејонизујућих зрачења, усањањем Закона о заштити од нејонизујућих зрачења („Службени гласник РС”, бр. 36/09), са пратећим подзаконским актима, уређени су услови и мере заштите здравља људи и заштите животне средине од штетних дејстава нејонизујућих зрачења у коришћењу извора нејонизујућих зрачења. Чланом 2 став 1. тачка 2) и 3) Закона о заштити од нејонизујућих зрачења, дефинише се извор нејонизујућег зрачења као уређај, инсталација или објекат који емитује или може да емитује нејонизујуће зрачење, док је извор нејонизујућих зрачења од посебног интереса извор који може бити опасан по здравље људи узимајући у обзир најбоље доступне научне податке.

Прописане одредбе се односе искључиво на зоне повећане осетљивости у које се убрјају: подручја стамбених зона у којима се особе могу задржавати и 24 сата дневно, школе, домови, предшколске установе, породични центри, болнице, туристички објекти, те деца игралишта; површине неизграђених парцела намењених, према урбанистичком плану, за наведене намене, у складу са препорукама Светске здравствене организације, у складу са чланом 2. став 1. тачка 5. Правилника о изворима нејонизујућих зрачења од посебног интереса, врстама извора, начину и периоду њиховог испитивања („Службени гласник РС”, бр. 104/09).

Привредно друштво, предузеће, друго правно лице и предузетник могу користити изворе нејонизујућих зрачења од посебног интереса ако испуњавају следеће услове:

- 1) да за те изворе нејонизујућих зрачења имају процену утицаја на животну средину, у складу са законом;
- 2) да ниво излазног стапоништва не прелази прописане границе.

Такође чланом 6. Правилника о изворима нејонизујућих зрачења од посебног интереса, врстама извора, начину и периоду њиховог испитивања, прописано је:

„Поступак припреме за изградњу, постављање и употребу пових извора нејонизујућих зрачења, односно реконструкција постојећих извора нејонизујућих зрачења, врши се уз:

1) прибављање услова и мера заштите животне средине које издаје надлежни орган у складу са прописима којима се уређује заштита животне средине;

2) процену утицаја на животну средину у поступку који спроводи надлежни орган пре издавања одобрења за њихову изградњу, односно постављање и употребу у складу са прописима којима се уређује процена утицаја на животну средину.

У поступку издавања услова и мера заштите животне средине, односно одлучивања о потреби процене утицаја на животну средину из става 1. овог члана корисник извора нејонизујућег зрачења од посебног интереса (у даљем тексту: корисник) подноси надлежном органу стручну оцену оптерећења животне средине као доказ да тај извор неће својим радом довести до прекорачења прописаних граничних вредности.

Стручну оцену из става 2. овог члана даје организација овлашћена за систематско испитивање нивоа нејонизујућег зрачења у животној средини, при чему узима у обзир постојеће оптерећење које се утврђује мерењем и оптерећење које постоји или реконструисани извор уноси у животну средину.”

Имајући у виду материјалне одредбе прописане Законом о заштити од нејонизујућих зрачења и пратеће подзаконске акте, сматрамо да су базне станице мобилне телефоније посебна врста објеката за које се не издаје грађевинска дозвола, те је неопходно да оператери прибаве решење којим се одобрава извођење радова за њихово грађење. На таков закључак нас упућује и члан 145. Закона о планирању и изградњи, из кога следи горе поменуто решење коме треба да предходе прописане мере и услови заштите животне средине од надлежног органа за заштиту животне средине локалне самоуправе, као и доказ о празу својине.

Предложена допуна је у складу са прописима, као и са прихваћеним препорукама Светске здравствене организације (СЗО), у вези са кориговањем извора нејонизујућих зрачења, у којима се савстудје опрезни приступ као превентивна мера, која подразумева: стриктну примену националних и међународних стандарда, примену мера заштите од нејонизујућих зрачења, активно учешће локалне власти и становништва и информисање јавности.

Уколико би било укинито и решење којим се одобрава извођење радова за њихово грађење, повећао би се притисак јавности, којим смо свакодневно изложени, а посебно Сектор за контролу и надзор, везано за постављање базних станица мобилне телефоније у зонама повећане осетљивости. Са друге стране јавно би се проблем примене одредби Закона о заштити животне средине, Закона о процени утицаја на животну средину и Закона о заштити од нејонизујућих зрачења којима се одређују обавезе органа заштите животне средине на свим нивоима.

Министарство животне средине и просторног планирања, 16. фебруара 2010. године, започиње обуку надлежних органа Аутономне покрајине и локалне самоуправе везано за примену Закона о заштити од нејонизујућих зрачења и подзаконских аката, са посебним освртом на постављање и коришћење базних станица мобилне телефоније. Обука је намењена запосленим на пословима заштите животне средине (инспекторе и извршиоце), као и за лица која раде на пословима урбанизма. Основни циљ предстојеће обуке је усвојавања јединствене процедуре.

Наведеном допуном, надлежним државним органима и оператерима дефинисали би надлежности и обавезе приликом примене прописа којима се уређује заштита од нејонизујућих зрачења.

Измињавамо се за грешку која је наступила у претходном тумачењу.

Прилог:

- Копија дописа бр. 351-01-00985/2009-07 од 23.09.2009. године
- Копија дописа бр. 011-00-00334/2009-07 од 29.09.2009. године